



Driftsplan for utmarka i Vingelen 2001-2005



Innhold

1. Bakgrunn	s. 1
2. Organisering og samarbeid	s. 2
3. Målsettinger	s. 5
4. Satsingsområder	s. 6
5. Handlingsplan	s. 8
6. Økonomiplan 2001-2005	s. 11

Vedlegg

Vedtekter for Vingelen Utmarkslag
Grunneieroversikt Vingelen
Rettighetsforhold fiske
Oversiktskart fiske og veier med oversikt over veiklasser
Feltinndeling rype- og skogsfugl
Feltinndeling hare
Feltinndeling elg
Jaktstatistikker for Vingelen 1993-2000

1. Bakgrunn

Vingelen Utmarkslag utarbeidet sin første driftsplan i 1983. Denne planen var en grundig gjennomgang av lokale data om ressursgrunnlag og næringsvirksomhet generelt. Planen systematiserte et stort datagrunnlag som beskrev historisk utvikling innen jordbruksdrift og utmarksforvaltning.

Ifølge vedtektene i utmarkslaget skal planen revideres hvert 10. år. Styret i laget har gjennom de siste årene tilrettelagt for en revisjon av planen gjennom en rekke initiativ som studieringer og arbeidsgrupper slik at aktuelle problemstillinger skulle være grundig diskutert blant lagets medlemmer og i lagets organer. Gjennom en egen arbeidsgruppe er det utarbeidet nye vedtekter som er formelt vedtatt samtidig med denne utmarksplanen.

Foreliggende plan har som siktemål å sette den næringsmessige forvaltning i laget på dagsorden. Tradisjonelt har driftsplaner innen utmarkssektoren ensidig vært opptatt av den rene biologiske forvaltning, ikke minst av vilt og fiskeressurser. På dette planet er det dermed bygget opp en verdifull kompetanse som man framover kan trekke veksler på også i en næringsmessig sammenheng.

Situasjonen for Vingelen Utmarkslag er at man også her har et bredt og godt grunnlag for å gjennomføre en biologisk forsvarlig forvaltning. Laget deltar i regionale samarbeidsordninger når det gjelder forvaltningen av rein og elg. Ut fra disse artenes levemåte og leveområde er dette en nødvendighet for å kunne forvalte stammen på en forsvarlig måte. I forvaltningen av disse stammene er det viktig å foreta en helhetlig avveining av stammestørrelse opp i mot flaskehalsen i ressursgrunnlaget som f.eks. vinterbeite for elg. Dette har det vært en diskusjon om særlig i forbindelse med elgforvaltningen og utviklingen de siste årene har gått mot en reduksjon i stammestørrelsen for elgstammen.

Når det gjelder småvilt er situasjonen enklere og man har her et godt lokalt datagrunnlag for å foreta en forsvarlig framtidig forvaltning.

For fisket er situasjonen den at ressursgrunnlaget tillater en mer intensiv utnyttelse enn det vi har i dag. Utnyttelsen av fisket er i dag hovedsakelig basert på sportsfiske i tillegg til litt matauk for enkelte rettighetshavere og må derfor mer defineres som en opplevelsesverdi i reiselivs-sammenheng. Laget deltar i et kommunalt samarbeide om fiskekort. Fiske er en aktivitet som har bred interesse både nasjonalt og internasjonalt. Utfordringen her blir i stor grad å legge tilrette for å utvikle fisketilbudet lokalt på en slik måte at man kan øke den totale næringsmessige aktivitet også på andre områder som f.eks. innen lokal turisme.

I regi av Vingelen Utmarkslag forvaltes også et stort veinett med høy standard. Primært er dette veinettet anlagt for å betjene jordbruksdrifta i bygda gjennom bl.a. transport av fôr og mjølk fra setermarka, men veiene er også viktig for utmarksdrifta (jakt, fiske, hytter) gjennom å bedre tilgjengeligheten til utmark og fjell. Seterveiene har vært meget kostnadskrevenende å etablere og vedlikeholde og har lagt beslag på store deler av utmarkslagets ressurser. Utfordringen framover på dette området er å finne en optimal balanse mellom behovet for tilfredstillende veistandard og løpende vedlikeholdskostnader.

Når man nå framover skal stake ut retningen for den videre drift av Vingelen Utmarkslag, kan det være greit å ha noen nøkkeltall klart når det gjelder den næringsmessige delen av virksomheten. Nedenfor er det derfor satt opp en oversikt som viser bruttoomsetning og nettoresultat av drifta i Vingelen Utmarkslag de siste åra. Tallene er basert på Utmarkslagets regnskaper.

Totalomsetning utmark (326 662 daa)	(alle tall i kroner)				
	1996	1997	1998	1999	2000
Brutto omsetning	699 668	770 652	854 825	940 033	905 626
Brutto pr. daa	2,14	2,36	2,62	2,88	2,77
Nettoresultat etter skattekost.	143 732	142 454	120 267	51397	194 901
Netto pr. daa	0,44	0,44	0,37	0,15	0,60

Vingelen Sameie (156 000 daa)	(alle tall i kroner)				
	1996	1997	1998	1999	2000
Brutto omsetning	220 032	234 582	284 261	325 778	289 852
Brutto pr. daa	1,41	1,50	1,82	2,08	1,85
Nettoresultat etter skattekostnad	110 896	118 229	143 268	165 684	148 635
Netto pr. daa	0,71	0,76	0,92	1,06	0,95

Vingelen Utmarkslag (170 662 daa)	(alle tall i kroner)				
	1996	1997	1998	1999	2000
Brutto omsetning	479 636	536 070	570 564	614 255	615 774
Brutto pr. daa	2,81	3,14	3,34	3,60	3,61
Nettoresultat etter skattekostnad	32 836	24 225	- 23 001	-125 980	45 966
Netto pr. daa	0,19	0,14	-0,13	-0,74	0,27

2. Organisering og samarbeidsordninger

Utmarka i Vingelen Sogn består av to ulike eiendomstyper - utskiftet grunn som omfatter hoveddelen av arealene under tregrensa og sameiegrunn som omfatter arealene over tregrensa og noen enkeltteiger nede i bygda og i setertraktene.

2.1 Lokal organisering og samarbeid med tilgrensende områder

Sameiegrunnen tilhører Vingelen Sameie som er et sameie for alle gardene i Vingelen. I alt 109 gardar er rettighetshavere i Vingelen Sameie. Vingelen Sameie ble etablert etter et forlik på basis av Storskiftekommisjonen arbeid i 1954 og styres i henhold til egne regler. På grunn av uavklarte rettighetsforhold i Vingelen Sameie, har aktiviteten her vært lav gjennom flere år og forvaltningen av sameiets ressurser har i en lang periode skjedd i regi av Vingelen Utmarkslag. Framover er det lagt opp til en formalisert samarbeidsavtale mellom Vingelen Utmarkslag og Vingelen Sameie som avklarer rolle- og inntektsfordeling. Det må påpekes at det pr. 2001 er dissens om rettighetsforholdene i sameiet.

Vingelen Utmarkslag ble stiftet i 1976 og er formelt et samvirketiltak (BA) for grunneierne i Vingelen Sogn. Laget har vekslende kapital og medlemstall. Laget ledes av hovedstyret som støtter seg på jaktutvalget, fiskeutvalget og veiutvalget i den løpende drift. Hovedstyret er ansvarlig overfor årsmøtet som avholdes årlig. For tiden er det 96 medlemmer i Vingelen Utmarkslag.

Vingelen Utmarkslag har et nært samarbeid med Vingelen Næringssselskap AS og Vingelen Regnskapslag BA. Regnskapslaget tar seg av all regnskapsføring og fakturering. Vingelen Næringssselskap AS er sekretariat for utmarkslaget og tar seg også av salg/relasjoner til utenbygdsboende kunder gjennom Vingelen Turist. Det er inngått en formell samarbeidsavtale mellom utmarkslaget og Vingelen Næringssselskap AS.

Når det gjelder fiskevatna som utmarkslaget disponerer er ikke disse direkte innmeldt i laget. Noen vatn og vassdrag regnes som sameie for alle grunneiere/rettighetshaver i Vingelen og utmarkslaget har

også inngått avtaler om disposisjon til sportsfiske for en del av vatna der det er særrettigheter. Utmarkslaget tilbyr hjelp til kultivering/skjøtsel for de rettighetshaverne som omfattes av avtalene.

Utmarkslagets medlemmer har også rettigheter i Glåma. Rettighetene i Glåma er imidlertid organisert for seg i Tolga-Vingelen Elveeierlag.

Det er også et fiskekortsamarbeide for grensevatn mot Kvikne og Magnilldalen/Magnillsjøen.

2.2 Regionalt samarbeid

Grunneierne i Vingelen samarbeider gjennom sine organisasjoner med grunneierne i regionen på flere områder, ikke minst når det gjelder forvaltningen av storviltstammene.

Forelhogna Villreinområde ble etablert i 1965 og er et samarbeidsorgan for grunneiere/rettighetshavere som sogner til fjellområdene rundt Forelhogna. Samarbeidet er et fasttømret og velfungerende organ som har hatt stor suksess med forvaltningen av reinstammen i området. Arbeidet ledes av et arbeidsutvalg på tre personer som er valgt av årsmøtet. Årsmøtet består av utsendinger for grunneierne/rettighetshaverne i området. Forelhogna Villreinområde fastsetter totalkvoter for felling, jaktids-bestemmelser og annet knyttet til forvaltningen av reinstammen. Kvotene fordeles til den enkelte grunneier/rettighetshaver-organisasjon på bakgrunn av en arealfordelingsnøkkel. Forelhogna Villreinområde baserer sin forvaltning på fem-årige biologiske forvaltningsplaner. Forslag til plan for perioden 2001-2006 legger opp til å videreføre forvaltningspolitikken som nå er etablert med en vinterstamme på 1700-1800 dyr.

Elgregionen i Nord Østerdal/Røros-området ble etablert i 1995 som et samarbeidsorgan for grunneierne/rettighetshaverne i regionen. Arbeidet i Elgregionen ledes av et styre på fem personer valgt av årsmøtet. Årsmøtet består av utsendinger fra de lokale grunneier/rettighetshaver-organisasjoner. Elgregionen legger planer for forvaltningen av elgstammen i regionen, overvåker utvikling i stammen og fastsetter kvoter for felling m.v.

Arbeidet i Elgregionen er ennå i en tidlig fase og det har så langt vært en del diskusjoner omkring det arbeidet som gjøres i denne forbindelse. Elgregionen baserer sitt arbeid på langsiktige forvaltningsplaner. De gjeldende planer legger opp til å redusere elgstammen til 1989-nivå.

Når det gjelder fiske samarbeider Vingelen Utmarkslag med andre grunneierorganisasjoner om en fiskeguide i Nord-Østerdalsregionen.

Vingelen Utmarkslag er også med i Utmarksrådet for Tolga som er et fellesforum for alle grunneierorganisasjonene i kommunen. Utmarksrådet i Tolga har hatt svært lav aktivitet over en lengre periode.

3. Målsettinger

3.1. Langsiktig målsetting

Vingelen Utmarkslag legger følgende langsiktige målsetting til grunn for sitt arbeid i kommende 5-årsperiode:

Vingelen Utmarkslag skal være en drivende kraft for en bærekraftig utnyttelse av ressursgrunnlaget i bygda som på en åpen og redelig måte stimulerer og samler medlemmene på tvers av interesse-motsetninger. Laget skal søke en høy verdiskapning tuftet på det ressursgrunnlaget laget disponerer og samtidig bevare det biologiske mangfoldet og ressurspotensialet på lang sikt. Laget skal være ledende i utviklingen av utmarksprodukter og legge tilrette et mangfold av tilbud til beste for grunneiere og rettighetshavere, lokalbefolkningen ellers og almenheten i vid forstand.

3.2 Hovedmål

Vingelen Utmarkslag har følgende hovedmål for virksomheten i laget de kommende fem år (2001-2005):

1. *Heve bruttoavkastningen for utmarksbasert næringsvirksomhet til kr. 3,50.- pr. daa, og bedre nettoavkastninga for de ressursene utmarkslaget disponerer til kr. 1.- pr. daa pr. år.*
2. *Legge til rette for at bygdafolk og andre skal kunne bruke utmarka i en allsidig og variert fritidsbruk i minst like stort omfang om fem år som i dag.*
3. *Legge til rette for at den biologiske avkastningen for storviltartene holdes på et forsvarlig nivå i forhold til ressursgrunnlaget.*

Bruttoavkastninga regnes som samla verdiskaping basert på utmarkslagets ressurser både innen laget og der lagets produkter inngår som et element i en samla pakke.

Nettoavkastninga beregnes på basis av samla driftsresultat i Vingelen Utmarkslag og Vingelen Sameie.

3.3 Delmål jakt og vilt

Virksomheten på dette området skal sikre en bærekraftig/høy biologisk og økonomisk avkastning av jaktbare viltarter uten at det oppstår uakseptable skadevirkninger i forhold til vegetasjonstyper, skog og innmark.

1. Bidra til å redusere elgstammen i regionen til 1989-nivå slik at vinterstammen av elg holdes på et nivå som ikke fører til uakseptable skader på foryngelsen av furuskogen i Glåmadalføret.
2. Bidra til at reinstammen i Forelhogna fortsatt forvaltes slik at det ikke oppstår skader på ressursgrunnlaget.
3. Legge tilrette for å holde småviltstammene på et nivå som gir optimal avkastning over tid.
4. Legge tilrette for høy verdiskaping gjennom utvikling av interessante jaktprodukter til både utenbygds- og innenbygdsboende for alle jaktbare arter.

3.4 Delmål fiske og hytter

Virksomheten på denne sektoren skal sikre en høy biologisk og økonomisk avkastning av de stedegne fiskeressursene i området uten at det oppstår overbeskatning av bestandene eller uønsket introduksjon av nye arter og varianter. Samtidig skal det legges tilrette for en aktiv og økonomisk balansert bruk av de hytter utmarkslaget disponerer.

1. Arbeide for å utvide deltakelsen i fiskekortordningen til flere lokale vann og videreutvikle tilbudene om kombinert overnatting/fiske slik at både den biologiske og økonomiske avkastningen av fisket bedres
2. Legge tilrette for økt bruk av hyttene samtidig som pris-settingen justeres slik at drifta av hyttene går i balanse.
3. Øke innsatsen i å hindre videre spredning av ørekyte og å redusere bestandene der dette er mulig.

4. Legge tilrette for bedre tilgjengelighet for barn/ungdom ved utvalgte vann og fiskeplasser samt øke aktiviteten for denne gruppen.

3.5 Delmål veier

Virksomheten på dette området skal sikre en god, men nøktern og forsvarlig standard på de anlegg laget disponerer og legge tilrette for nye tiltak og anlegg som kan bidra til å heve verdien og avkastningen av ressursgrunnlaget eller senke kostnadene ved eksisterende og framtidig bruk av utmarka. Vingelen Utmarkslag legger opp til en planmessig forvaltning av veiene i kommende femårsperiode basert på følgende prinsipper:

- Kartfestet avklaring av hvilke veier utmarkslaget har ansvaret for (vedlegg)
- Inndeling av veiene i tre kategorier ut fra vedlikeholds krav og en spesifisering av vedlikeholdsbehov i de ulike kategorier (vedlegg)

Konkrete arbeidsmål i perioden er

1. Utarbeide en femårig rullerende vedlikeholdsplan for veiene og utvikle ordning med fast veitilsyn.
2. Legge tilrette for minst 50 % brukerfinansiering av veivedlikeholdet.
3. Legge tilrette for en smidig og brukervennlig bompengoordning gjennom bl.a. samarbeidsløsninger med naboerområder.

3.6 Delmål utviklingsprosjekter

Utvikle et allsidig, spennende og mangfoldig spekter av utmarksprodukter rettet mot et bredt utvalg av brukere og legge tilrette for en aktiv bruk av utmarka i sammenheng med friluftsliv for bygdafolk og almenheten generelt.

1. Avklare grunnlaget for og legge til rette for utbygging av hyttefelt.
2. Starte opp og gjennomføre et utviklingsprosjekt for fiske i kombinasjon med overnatting og andre opplevelser som kan bidra til å heve verdiskapingen innen lagets område og samtidig legge tilrette for å gjøre lagets tilbud bedre kjent gjennom aktiv markedsføring.

3.7 Delmål intern administrasjon

Utvikle enkle og effektive rutiner og systemer for den løpende drift av laget som sikrer forsvarlig og rettferdig saksbehandling, avlastar de tillitsvalgte i laget for løpende saksbehandling og gjør laget tilgjengelig og etterrettelig for utenforstående.

1. Systematisere og forenkle interne rutiner i laget
2. Legge tilrette enkle men faste rutiner for informasjon til medlemmer og almenhet og bedre rutiner for intern saksbehandling.
3. Innføre rasjonelle administrative systemer for bl.a. medlemsoversikter og resultatrapportering

4. Satsingsområder

4.1 Jakt og viltforvaltning

Jakt er lagets viktigste inntektskilde samtidig som viltstammene representerer sentrale biologiske ressurser og er en viktig rekreasjonskilde for store deler av lokalbefolkningen. Forvaltningen av viltstammene skal skje på en måte som ivaretar det biologiske mangfoldet i lagets område, samtidig som man utvikler jakt på jaktbare viltstammer til en betydelig inntektsbringende virksomhet i laget.

Det skal utvikles salgbare jaktprodukter på alle jaktbare viltstammer i kommende 5-års periode og etableres systemer for registrering av jaktutbytte/rapportering av avkastning for alle jaktbare arter. For småviltstammene legges det opp til systemer som sikrer en differensiert beskatning med vekslende jakttrykk på ulike områder. På denne måten legges det opp til en beskatningsmessig "mosaikk" som sikrer optimal produksjon og høsting. Jakttilbudet på småvilt skal sikre store opplevelsesverdier i tillegg til god biologisk avkastning, slik at den økonomiske avkastningen legges på et vedvarende høyt nivå.

For storviltstammene baserer lagets forvaltning seg på de regionale samarbeidsordninger som er etablert. Laget skal aktivt arbeide for å gjøre sitt syn gjeldende i forhold til å etablere en bærekraftig storviltforvaltning innen regionen, der hensynet til viltstammens størrelse skal balanseres mot skadeomfang på beiter, skog, innmark og i trafikken. Innenfor rammene av en bærekraftig, regional storviltforvaltning skal man i lagets regi utvikle spennende og varierte jaktprodukter med store opplevelsesverdier kombinert med optimal biologisk og økonomisk avkastning. Jaktforvaltningen skal fortsatt legge til grunn at jakttilbudet skal sikre gode muligheter for jaktutøvelse for bygdefolk og andre, der også jegere som ikke er grunneiere skal gis mulighet for å delta.

4.2 Satsingen innen fiskeforvaltning og hytteutleie

Fiske innen lagets område er idag en underutnyttet ressurs i biologisk forstand. Det ligger derfor godt tilrette for å øke den biologiske avkastningen innen området gjennom økt beskatning og/eller riktigere beskatning av fiskeressursen. I kommende 5-årsperiode skal den biologiske og økonomiske avkastningen økes.

Samtidig er det mye som peker i retning av at det er markedsmessige muligheter for godt tilrettelagte fisketilbud, ikke minst internasjonalt. I vårt naboland Sverige sees innlandsfiske som et satsingsområde med et potensiale på linje med alpinnæringene. Norge er allerede etablert som et anerkjent høykvalitetsprodukt på fiske generelt (ikke minst havfiske) og innen eksportapparatet mener man det ligger godt tilrette for å bygge også innlandsfiske opp til en betydelig sektor innen eksportorientert reiseliv.

Vingelen Utmarkslag har begrensede ressurser innen området fiske men skal arbeide aktivt for å utvikle et vesentlig høyere aktivitetsnivå gjennom satsing på tilrettelegging, skjøtsel og økt markedsføring av lokale fiskeprodukter.

Når det gjelder næringsutvikling basert på fiske representerer Glåma i dag et stort potensiale for videre utvikling. Det vil derfor være naturlig å søke et samarbeid med Tolga-Vingelen Elveeierlag om felles markedsføring av fiskeressursene i området.

Fiskeforvaltninga må i kommende 5-årsperiode prioritere arbeidet med å hindre ytterligere spredning av ørekyte innen lagets område. Effektive informasjons-/oppsynstiltak og tiltak som rutinemessig beskatte etablerte ørekytebestander må samordnes og settes iverk.

I 5-årsperioden bør man legge tilrette for økt utleie av utmarkslagets utleiehytter. Dette bør skje i samarbeid med enkeltgrunneiere som tilbyr lignende eller supplerende tilbud. Utmarkslaget bør være en drivende kraft i samordning av lokalt reiselivstilbud og bidra til en sterk profilering av Vingelen som reisemål.

4.3 Veier

Utmarkslagets veier er et sentralt aktivum for alle lagets øvrige aktiviteter og en forutsetning for den lokale næringsutøvelse generelt. Det er derfor av stor betydning at man opprettholder en tilfredstillende og tjenlig standard på det eksisterende veinettet. Samtidig er veivedlikeholdet lagets desidert største kostnadspost og det er avgjørende nødvendig at man i kommende 5-årsperiode etablerer gode systemer for økonomistyring og kostnadskontroll. I denne sammenheng er det presserende at det utvikles og innføres tilfredsstillende rutiner for budsjettering og planer for gjennomføring av vedlikeholdsarbeidene. I planperioden er det løpende veivedlikehold prioritert og det legges opp til en svært restriktiv linje med hensyn til utvidelser av veinettet eller større anleggsarbeider.

4.4 Intern administrasjon

Vingelen Utmarkslag tar mål av seg til å være en effektiv organisasjon med et minimum av byråkrati samtidig som man skal etablere gode, etterrettelige og rettferdige rutiner for intern behandling av saker. Administrasjonen av laget skal balansere disse hensyn og laget skal utad framstå som imøtekommende og kundeorientert. Laget legger opp til at salg av lagets produkter skal være lett tilgjengelig for både lokale og utenbygdsboende kunder.

I 5-årsperioden skal det tilrettelegges rasjonelle løsninger for intern administrasjon og ekstern kundebehandling. Løpende rutiner for areal- og medlemsregistre, informasjonshandtering internt og medlemshandtering skal kombineres med en aktiv og løpende oppfølging av eksterne kundeforhold. Dette skal reflekteres i lagets rutiner for fordeling av bl.a. jakt- og fiskeprodukter.

4.5 Utviklingsarbeid

Vingelen Utmarkslag ønsker å være en aktiv aktør i det lokale næringsutviklingsarbeidet. Det vil være et sentralt element i lagets arbeid å øke avkastningen av grunneiernes ressurser. Samtidig skal laget være en aktiv samarbeidspartner i lokale utviklingstiltak. Laget skal til enhver tid ha et våkent øye til hvordan lagets ressurser og tilbud kan inngå i en helhetlig sammenheng som også sikrer store ringvirkningseffekter for annen lokal næringsvirksomhet. På denne bakgrunn ønsker laget å legge tilrette for et aktivt produktutviklingsarbeid innen utmarksnæringene. Laget kan avsette fondsmidler for å dekke opp egenkapitalandeler i slike utviklingsprosjekter, men lagets engasjement i konkrete utviklingsprosjekter må til enhver tid avpasses den totale inntjeningen i laget og potensialet for økt inntjening som følge av satsingen på utviklingsprosjekter.

I 5-årsperioden ønsker laget å legge hovedvekten på innkjøring og tilpasning av organisasjon og administrative rutiner. Det er allikevel naturlig å satse noe ressurser på framtidsrettet utviklingsarbeid og laget ønsker å prioritere en satsing på tiltak som retter seg mot kombinasjonen fiske og overnatting der utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende tilbud kobles til en sterkere satsing på markedsføring av produktene.

5. Handlingsplan

5.1 Handlingsplan jakt og vilt

- Arbeide aktiv gjennom Elgregionen for å redusere vinterstammen av elg innen lagets område gjennom å fremme forslag om tiltak som utvidet jaktkvote, rettet avskyting, utvidet jakttid og eventuelt vinterjakt. Lokalt er elgstammen nå betydelig redusert og det forutsettes derfor at ytterligere reduksjoner av den regionale stammen skjer i de områder som ikke belastes med vinterbeite eller at det etableres tilfredstillende økonomiske ordninger for kompensasjon av skader på furuforyngelse i vinterbeiteområdene.
- Arbeide aktivt gjennom Forelhogna Villreinområde med å finne et forsvarlig nivå på reinstammen og legge opp til kontinuerlig vurdering av belastningsnivået på lavområdene i fjellet.
- Tilpasse prisnivå på jaktprodukter kontinuerlig slik at hensynet både til biologisk forsvarlig avskyting og økonomisk avkastning ivaretas.
- Videreutvikle ordningen for elgjakt med feltinndeling med sikte på å utnytte de mulighetene denne ordningen gir for næringsmessig virksomhet.
- Tilrettelegge et tilbud for alle jaktbare viltarter innen lagets område

5.2 Handlingsplan fiske og hytter

- Vurdere å utvide / differensiere redskapsbruk i en del vatn for å skape et mer attraktivt produkt.
- Arbeide for å få med flere vann i fiskekortordningen
- Tilby rettighetshaverne hjelp til kultivering, prøvofiske etc.
- Samordne bestilling og utsetting av settefisk og yngel
- Utvide perioden med utleie av hyttene til perioden 1. februar - 1. oktober
- Heve prisene for utleie slik at utleiedelen går i balanse
- Øke belegget på hyttene gjennom økt markedsføring

5.3 Handlingsplan veier

- Med bakgrunn i det arbeidet som er nedlagt gjennom utmarksplanen utarbeides en 5-årig vedlikeholdsplan med klassifisering av de ulike veier i vedlikeholdsklasser, tiltaksplan for det enkelte år og tilhørende budsjetter. Styret skal se nærmere på utmarkslagets ansvar for veier i klasse 4-skogsveier.
- Innføre et fastere ordning med veitilsyn gjennom rodemannsordningen eller ved tilsetting av "veivokter".
- Utvikle samarbeidet med nabolag som naturlig sokner til våre områder med sikte på å få en smidig og brukervennlig bompengoordning.

5.4 Handlingsplan intern administrasjon

- Innføre rasjonelle administrasjonsordninger for medlemmer, kunder og rutiner for rapportering
- Forenkle og forbedre interne rutiner i forhold til arbeid i styret og utvalg og saksbehandling generelt

5.5 Handlingsplan utviklingstiltak

- Etablere et utviklingsprosjekt for fiske i kombinasjon med overnatting og andre opplevelser og i denne sammenheng vurdere nye produkter, videreutvikling av eksisterende tilbud og økt markedsføring
- * Avklare grunnlaget for, legge til rette for og utarbeide en plan for hyttebygging i løpet av 5-årsperioden.

5.6 Oppsummering handlingsplan

Tabellen under oppsummerer de foreslåtte tiltakene. Skyggelagte ruter representerer den tidsperioden tiltaket er planlagt gjennomført i. Kronebeløp representerer anslått kostnad med tiltaket det enkelte år.

Når det gjelder finansiering av de tiltak som er nevnt i handlingsplanen er det aktuelt å nytte flere finansieringskilder som lagets eget næringsfond, kommunalt tiltaksfond og BU-fondet.

Tiltak	2001	2002	2003	2004	2005
Jakt og vilt					
Redusere vinterstammen av elg					
Opprettholde et forsvarlig nivå på reinstammen og kontinuerlig vurdering av belastning på lavområdene i fjellet.					
Tilpasse prisnivå på jaktprodukter kontinuerlig					
Tilrettelegge et tilbud for alle jaktbare viltarter					
Fiske og hytter					
Differensiere redskapsbruk ved fiske					
Få med flere vann i fiskekortordningen					
Tilby rettighetshaverne hjelp til kultivering, prøvofiske etc. Anslått kostnad:	5 000	5 000	6 000	6 000	6 000
Samordne bestilling og utsetting av settefisk og yngel Anslått kostnad	5 000	5 000	6 000	6 000	6 000
Utvide perioden med utleie av hyttene til perioden 1. februar - 1. oktober					
Heve prisene for utleie slik at utleiedelen går i balanse					
Øke belegget på hyttene gjennom økt markedsføring Anslått kostnad:	15 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Veier					
Utarbeide en 5-årig vedlikeholdsplan					
Ordning med veitilsyn Anslått kostnad:					
Samarbeid med nabolag om bompengordningen					
Intern administrasjon					
IT-baserte administrasjonsordninger Anslått kostnad:		10 000			
Forenkle og forbedre interne rutiner					
Utviklingstiltak					
Fiske/overnatting og andre opplevelser Anslått kostnad:		5 000	20 000		
Utrede og legge til rette for hyttebygging Anslått kostnad:	5 000	20 000			
Sum tiltak	30 000	50 000	37 000	17 000	17 000

6.0 Økonomiplan for utmarka i Vingelen 2001-2005

	Regnskap					Økonomiplan				% en. 00-05
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005			
Driftsinntekter										
Reinsjakt	140056	122513	160000	165000	165000	165000	170000	170000	39	
Elg/hjort	269457	229171	205000	205000	205000	205000	245000	245000	33	
Rype	197367	207915	208000	220000	225000	230000	235000	235000	13	
Annen jakt	48167	47874	50000	60000	65000	70000	75000	75000	57	
Fiske	14540	10667	15000	16000	17000	20000	25000	25000	134	
Hytter	34167	38735	40000	45000	50000	55000	60000	60000	55	
Bom- og veiavgifter	76693	156295	160000	160000	180000	180000	180000	180000	15	
Andre inntekter veier	77188	21599	10000	10000	10000	10000	10000	10000	-54	
Andre inntekter	82399	70857	70000	50000	50000	50000	50000	50000	-58	
Sum driftsinntekter	940034	905626	918000	931000	967000	985000	1050000	1050000	14	
Driftskostnader										
Lønn og sosiale kostnader	66032	61383	63000	64000	65000	66000	67000	67000	9	
Jaktforvaltning	82107	86288	70000	70000	70000	70000	70000	70000	-19	
Fiskeforvaltning	10347	3688	10000	12000	12000	14000	15000	15000	307	
Drift hytter	19664	23853	25000	25000	25000	25000	25000	25000	5	
Vedlikehold hytter	26124	16727	10000	10000	10000	10000	10000	10000	-40	
Vedlikehold veier	423964	176850	200000	200000	200000	210000	220000	220000	13	
Godtgjørelse tillitsvalgte	0	10000	10000	10000	11000	11000	12000	12000	20	
Reiser/diett	11258	9566	10000	11000	12000	13000	14000	14000	46	
Sekretariat	34239	40000	41000	42000	43000	44000	46000	46000	15	
Regnskapsføring	39842	34137	42000	43000	44000	45000	46000	46000	35	
Adm. driftskostnader	20595	22466	23000	23000	24000	25000	26000	26000	16	
Markedsføring	3000	5000	15000	5000	5000	5000	5000	5000	0	
Bevilgninger lag/foreninger	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000	30000	0	
Andre kostnader	102263	104726	90000	60000	60000	60000	60000	60000	-43	
Avskrivninger	18974	10246	10000	10000	10000	10000	10000	10000	-2	
Sum driftskostnader	888409	634930	649000	615000	621000	638000	656000	656000	-1	
Driftsresultat	51625	270696	269000	316000	346000	347000	394000	394000	48	

	Regnskap		Økonomiplan					Mål 2005 % en. 00-05
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Brutto avkastning kr/daa	2,877696212	2,772364095	2,810244228	2,850040715	2,960246371	3,015349199	3,214331633	3,5
Br. avk. under tregrensa	3,6	3,68						
Br. avk. over tregrensa	2,09	1,76						
Netto avkastning pr. daa	0,158037972	0,828673063	0,823481152	0,967360758	1,059198805	1,062260073	1,20613968	1
Netto avk. under tregrensa	-1,05	0,39						
Netto avk. over tregrensa	1,48	1,52						

Kommentarer til økonomiplanen

Inntekter reinsjakt: Økning på kr. 10.- pr. kg i gjennomsnittspris fra 2001. Uendret kvote i forhold til 2000.

Inntekter elg/hjort: Økning til kr. 40.- pr. kg fra 2001 og til kr. 50.- pr. kg fra 2005 eks. mva. Avskyting stabiliserer seg på omlag 5000 kg pr. år.

Rype: Normal prisjustering. Noe justering av felt.

Annen jakt: Inndeling i felt skogsfugl og økt salg av skogsfugljakt.

Hytter og fiske: Økt utleie/salg til utenbygdsboende som følge av intensivert markedsføring.

Bom- og gardsavgifter: Økning på kr. 10.- pr. tur, kr. 100.- pr. årskort for ordinær bomavgift fra 2003.

Når det gjelder bruttomålsetting inkluderer dette også verdiskaping utover det som kommer fram i regnskapene